

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมมุ่งเน้นยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น แต่ในทางกลับกัน ความต้องการที่จะได้รับความสนับสนุนทางด้านสุขภาพที่ดีและมีคุณภาพ เช่น การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ อาหารที่มีประโยชน์ ฯลฯ ได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหานี้ขึ้น สาเหตุหลักๆ ที่ทำให้เกิดปัญหานี้มีดังนี้

- 1. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม: ในอดีต ประเทศไทยมีอัตราการติดเชื้อ HIV/AIDS ที่สูงมาก แต่ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการเฝ้าระวังและเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด ทำให้อัตราการติดเชื้อลดลงอย่างมาก
- 2. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ: ในอดีต ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอัตราการติดเชื้อ HIV/AIDS ที่สูงมาก แต่ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการเฝ้าระวังและเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด ทำให้อัตราการติดเชื้อลดลงอย่างมาก
- 3. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม: ในอดีต ประเทศไทยมีอัตราการติดเชื้อ HIV/AIDS ที่สูงมาก แต่ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการเฝ้าระวังและเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด ทำให้อัตราการติดเชื้อลดลงอย่างมาก

สำหรับประเทศไทย ปัจจุบัน ประเทศไทยมีอัตราการติดเชื้อ HIV/AIDS ที่สูงมาก แต่ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการเฝ้าระวังและเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด ทำให้อัตราการติดเชื้อลดลงอย่างมาก

ความรับผิดชอบ ที่ต้องดำเนินการอย่างเต็มกำลังความสามารถยังให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รวดเร็วและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) และแผนกวัฒนาฯ เมื่อปี พ.ศ. 2540-2544 ตลอดจน สภาวะการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดที่ประชานและประเทศชาติ กำลังเผชิญอยู่และมีผลกระทบโดยตรงต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ตลอดจน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชานโดยทั่วไปเป็นอย่างมาก (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2542, หน้า 5)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐได้กำหนดนโยบายหลักของการบริหารงาน 9 ประการ ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีนั้น กล่าวถึง การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่และวิทยาการตำรวจ มาใช้ประโยชน์ในงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มากยิ่งขึ้น โดยเน้นการวางแผนและการพัฒนาการรองรับเทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งการนำอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ โดยทั้งนี้ให้ตำรวจทุกหน่วยประสานการปฏิบัติกันอย่างแน่นแฟ้น โดยเฉพาะในเรื่องข้อมูลข่าวสารและการเข้าร่วมปฏิบัติ ในลักษณะนี้กำลังเพื่อนำประโยชน์สุขสู่ประชานอย่างแท้จริง

กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้กำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้ มาตรา 78 “รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพื่อตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐาน สารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารวมถึงของประชานให้จังหวัดนั้น”

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา 78 ในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงจำเป็นที่จะต้องให้มีการกระจาย ขยาย เครือข่าย ระบบงานสารสนเทศไปสู่หน่วยผู้ปฏิบัติ ในสังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ สมตามเจตนารวมถึงของกฎหมายรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2542, หน้า 2)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ ได้กำลังดำเนินการโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างหลายโครงการ เช่น โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ กรมตำรวจนหรือ

POLIS (Police Information System) โครงการ C³I โดยจะทำการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลไปยังหน่วยงานต่าง ๆ จนถึงระดับสถานีตำรวจนครบาล เพื่อให้ระบบข้อมูลกระจายสู่ผู้ปฏิบัติ ทำให้ระบบข้อมูลข่าวสารเป็นรูปแบบเดียวกัน เป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น โครงการ **POLIS** นอกจากจะเป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศหรือข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ ลดภาระการทำงานซ้ำซ้อนกัน ในเรื่องเดียวกันแล้ว ยังเป็นการปรับกลยุทธ์และการทำงานของสำนักงานตำรวจนครบาล ให้ชัดเจน เพื่อช่วยในการติดตามและจับกุมอาชญากรรม ให้ได้มากขึ้น สำหรับการบริการประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่ผู้กระทำผิดกฎหมายอาศัยความเจริญของบ้านเมือง เพิ่มเขตปฏิบัติการของตนให้กว้างไกลขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ตำรวจนครบาลให้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการลดช่องว่างและเพิ่มเขตอำนาจศาล มีการทำงานของตำรวจนครบาลให้กว้างไกลและรวดเร็วขึ้น

จากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานตำรวจนครบาล ที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสำนักงานตำรวจนครบาล จะไม่เปลี่ยนแปลงระบบเดิม (ระบบมือ) อย่างมากมาย โดยปฏิบัติงานด้วยคอมพิวเตอร์ ขนาดไปกับการปฏิบัติงานด้วยวิธีเดิม เพื่อจะทำให้ระบบงานคอมพิวเตอร์ มีความสมพันธ์และสอดคล้องกับระบบเดิมมากที่สุด รวมทั้งเพื่อให้เกิดความมั่นใจและความถูกต้อง แสดงให้เห็นว่าระบบงานคอมพิวเตอร์นี้ เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่และทำให้เกิดความรวดเร็ว ใน การปฏิบัติงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานของสำนักงานตำรวจนครบาลนั้น มักพบว่า (**สำนักงานตำรวจนครบาล 2542, หน้า 12**)

- ผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยย่อย มักไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
- เทคโนโลยีสารสนเทศมีราคาแพง ดังนั้นการขาดแคลนงบประมาณ จึงเป็นปัญหาที่สำคัญ
- ระบบงานที่นำมาใช้ บางครั้งอาจศึกษาวิเคราะห์และออกแบบระบบมาไม่ละเอียด เพียงพอ ใช้งานยาก ไม่มีความยืดหยุ่น ล้าสมัย ระเบียบการทำงานและความต้องการที่

เปลี่ยนไป ทำให้ไม่สามารถตอบสนอง ต่อผู้ปฏิบัติงานประจำได้ จึงทำให้ขาดความสนใจที่จะใช้งาน

- ทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการตำรวจ ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการพัฒนา ทั้งนี้เนื่องจาก ขาดการศึกษาอบรมอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
- การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ บางครั้งถูกต่อต้านทั้งนี้ เนื่องจากกลัวว่าเทคโนโลยีจะมาแย่งงานของตน ทำให้ตนเองถูกลดความสำคัญลงหรือมาเพิ่มงานในหน้าที่ให้มากขึ้น เพราะโดยทั่วไปแล้ว ขณะที่อยู่ระหว่างเปลี่ยนระบบงาน จะเบี่ยงการปฏิบัติงานบางอย่าง ยังไม่ได้รับการแก้ไขมักจะต้องทำคู่ขนานกันไประหว่างการปฏิบัติงานด้วยวิธีเดิมกับการปฏิบัติงานด้วยคอมพิวเตอร์ จึงทำให้เกิดความรู้สึกต้องทำงานข้ามช้อนเป็น 2 เท่า

จากสถานการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบขององค์กรหรือหน่วยงาน นั่นคือข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก ซึ่งเป็นผู้เรียกว่าข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก แต่ถ้าข้าราชการตำรวจมีความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดี ในการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการปฏิบัติงานแล้ว ย่อมจะทำให้การพัฒนาหน่วยงานดำเนินการได้ตามความต้องการอย่างมีประสิทธิผล

ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาถึงสภาพและแนวโน้มการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการปฏิบัติงานสถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจในนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก มีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ มุ่งศึกษาความพึงพอใจในนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก

2. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก

1. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 สภาพและภาระปฎิบัติงานตามนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก

3.2 ความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก ต่อนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพและนโยบาย หมายถึง ข้อความหรือสิ่งที่ได้กำหนดไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนโยบายนั้น ซึ่งผู้บริหารในระดับต่างๆ หรือผู้ปฏิบัติจะต้องนำไปใช้เป็นกรอบของแนวความคิดในการพิจารณาตัดสินใจจัดทำแผน จัดทำโครงการและกำหนดวิธีดำเนินงานข้อความที่เป็นนโยบายอาจระบุไว้ในรูปที่เป็นแนวทางกร้างๆ หรืออาจจะระบุแบบจำเพาะเจาะจงเป็นเฉพาะกรณีด้วย

2. ความพึงพอใจนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ข้าราชการตำรวจได้รับทราบข้อมูลหรือเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศแล้วนั้น ได้ประเมินและตัดสินใจยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้หรือปฏิบัติงาน โดยแบ่งการยอมรับออกเป็น 3 ระดับ คือ

- ยอมรับถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ยอมรับในระดับการนำมาทดลองใช้

- ยอมรับในระดับการนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงาน

ซึ่งในงานวิจัยนี้ จะเน้นไปที่เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านคอมพิวเตอร์

3. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) หมายถึง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการต่างๆ ที่ใช้ในหน่วยงาน เพื่อก่อให้เกิดการติดต่อเชื่อมโยงหรือการจัดหา การวิเคราะห์ การประมวลผล การจัดเก็บ การจัดการ การเผยแพร่ และการใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์ในรูปแบบสื่อต่างๆ ทั้งภาพ เสียง และตัวอักษรด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการจัดการสำนักงานอัตโนมัติ

4. ข้าราชการตัวจริง หมายถึง ข้าราชการตัวจรที่ปฏิบัติงานภายใต้ สถานีตำรวจนครบาล
เมืองพิษณุโลก ได้แก่

1. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลพิษณุโลก

2. รองกำกับการสถานีตำรวจนครบาลพิษณุโลก ประกอบด้วย

- รองกำกับการป้องกันปราบปราม

- รองกำกับการจราจร

- รองกำกับการสืบสวนสอบสวน

3. สาวัตตร ประกอบด้วย

- สาวัตตรอำนวยการ

- สาวัตตรธุรการ

- สาวัตตรป้องกันปราบปราม

- สาวัตตรสืบสวนสอบสวน

- สาวัตตรจราจร

- สาวัตตรสืบสวนปราบปราม

4. รองสาวัตตร ประกอบด้วย

- รองสาวัตตรอำนวยการ

- รองสาวัตตรธุรการ

- รองสาวัตตรป้องกันปราบปราม

- รองสาวัตตรสืบสวนสอบสวน

- รองสาวัตตรจราจร

- รองสาวัตตรสืบสวนปราบปราม

5. ผู้บังคับหมู่ ประกอบด้วย

- ผู้บังคับหมู่ งานธุรการ

- ผู้บังคับหมู่ งานป้องกันปราบปราม

- ผู้บังคับหนุ่งงานสืบสวนสอบสวน
- ผู้บังคับหนุ่งงานจราจร
- ผู้บังคับหนุ่งงานสืบสวน

ชาร์ดแวร์ หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้งานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้แก่ คอมอนิเตอร์ คีบอร์ด เม้าส์ พอร์ตทูโยสบี การ์ดเสียงลำโพง เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ เครื่องซีดี/ดีวีดี แฟร์บบีเดล เป็นต้น ชอร์ฟแวร์ หมายถึง โปรแกรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ โปรแกรม E-COP โปรแกรม POLIS และโปรแกรมที่ใช้ในสำนักงานในลักษณะต่างๆ เป็นต้น

ผู้ดูแลระบบ หมายถึง ผู้ดูแลระบบมีลิขิตริษามาตรการตามภารกิจที่กำหนดเพื่อ ประสิทธิภาพ และความเรียบร้อยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของตำรวจ สถานีตำรวจนครเมืองพิษณุโลก ที่ใช้และบริการที่ดีทั้งในด้านความรู้และความดูแลระบบ การแก้ปัญหา ข้อขัดข้อง รวมถึงการบริการแก่ผู้ใช้

ระบบเครือข่าย (Network : เน็ตเวิร์ค) หมายถึง ระบบที่เกิดจากการนำเครื่อง คอมพิวเตอร์หลาย台 เครื่อง มาต่อเขื่อนโยงเข้าด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร หรือใช้ ทรัพยากร่วมกัน ได้แก่ เครื่องพิมพ์ อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล ฯลฯ ร่วมกัน โดยทั่วไปแล้วเราจะจะ จัดแบ่ง ระบบเครือข่าย (Network) ออกตามขนาดเป็น 2 ประเภท คือ LAN และ WAN ที่ใช้ใน ระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของตำรวจนคร สถานีตำรวจนครเมืองพิษณุโลก

การแลกเปลี่ยนข้อมูล หมายถึง การที่ผู้ใช้ในเครือข่ายที่จะตีงข้อมูลจากส่วนกลาง หรือ ข้อมูลจากผู้ใช้อื่นมาใช้ได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย เมื่อกับการตีงข้อมูลมาใช้จากเครื่องของ ตนเอง และนอกจากจะตีไฟล์ข้อมูลมาใช้แล้วผู้ใช้ยังสามารถก็อปปี้ไฟล์ไปให้ผู้ใช้อื่นได้อีกด้วย

ระบบรักษาความปลอดภัย หมายถึง ผู้ใช้ระบบทุกคนจะต้องใช้รหัสผ่าน (Password) เพื่อที่จะ Access เข้าสู่ระบบ ซึ่งตัว Password นี้จะอยู่ในความครอบครองดูแลของผู้ใช้งานเอง และผู้ใช้งานก็สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงเองได้

การใช้ที่วิทยุโทรทัศน์ หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ของ ตำรวจนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของตำรวจนคร สถานีตำรวจนครเมืองพิษณุโลก ผ่านพิมพ์ หมายถึง หนังสือ วารสาร จุลสารต่างๆ ที่แสดง ที่ใช้เผยแพร่ข้อมูลของตำรวจนคร สถานีตำรวจนครเมืองพิษณุโลก

ระบบโทรศัพท์สำนักงาน หมายถึง ระบบการติดต่อสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์เพื่อ
ดำเนินงานของตำรวจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารของตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเมืองจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขหรือสนับสนุนให้ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเมือง
พิษณุโลก มีศักดิ์ด้านบวกและความพึงพอใจโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ
ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของ สถานีตำรวจนครบาลเมืองพิษณุโลก ให้มี
คุณสมบัติที่เหมาะสมรองรับพัฒนาการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะนำมาใช้ในอนาคตต่อไป
4. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการศึกษาหรือค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป